

De Balneis.

CAP. LVI.

Balneorum, βαλανεία dictorum, apud antiquos (quemadmodum adhuc apud Germanos) frequentissimus vsus fuit, velut totius corporis remedium, non solum ad affectus externos, verum & internos, quod sudandi, lauandi, detergendi-que corporis vsibus est deputatum, cuius multæ sunt differentiæ: Aliud enim est naturale *a*, aliud artificiale. Naturale aliud calidum, aliud frigidum, quæ rursus ratione mineræ variant: Si namque calidæ sint, sulphur habent terræ, pinguedinem, quæ accensa à calore subterraneo, calidas reddunt aquas, & hæ Thermæ dicuntur. Si vero sulphur minori sit quantitate, tepidæ redduntur, vel etiam frigidæ permanent, nisi & bitumen admisceatur. Quare balneorum minera vel sulphur est solum, vt in Helueticis, vel sulphur cum alumine, vt in Marchiacis, vel etiam plumbum, quod de Plumbariis creditur, vel ferrum, vel aurum, quod de Fabariis dicitur, vel aliud aliquod metallum.

a Vide Oribasi. 10. coll. 3. Aer. tetr. 1. ser. 3. c. 167. Aegin. lib. 1. cap. 52.

b De frigidi lauacri vsu ex Gal. habet Oribasi- us 10. coll. 6. Aer. tetr. 1. ser. 3. c. 168. Aegin. lib. 1. c. 15.

Quodcunque autem sulphureum est, aut bituminosum, affectibus cutis vtile est. Quod si vero & alumen sit admixtum, absterfionis causa etiam in cutaneis affectibus vsurpari potest.

Ad balnea naturalia referri debet lotio in fluminibus *b*, quæ intemperies calidas corrigere, inanitiones corporis immodicas coercere possunt: cum refrigerando, cutim condensare, poris obstructis sudores cohibere, sicque tenuioris substantiæ dissipationem impedire potest.

Arti-